

Lindökanalen år 2002. På grund av de stora uthamnarna har den idag till viss del spelat ut sin roll.

Foto: FREDRIK JONSON

ARKIVBILD
Många åskådare hade troligen kommit för att se den vattenshow som folkhjärten Sven Tumba Johansson & Co genomförde på kanalens vatten timmarna innan själva invigningsceremonien.

ARKIVBILD
Onsdagen den 20 maj 1959. En världsrekordsmäll har just detonerat. För denna gick det åt 56 ton dynamit, fördelat på 12 500 kapslar och 4 750 borrhål. Något liknande hade världen aldrig skadat förut.

En kanal med 40 år på nacken

Idag går jag en bra bit utanför Promenaderna. Anledningen är att Lindökanalen fyller 40 år, vilket givetvis bör uppmärksammas med en återblick.

Det var festligt värre när kanalen skulle invigas i juni 1962. Bland de prominenta gästerna märktes bland andra kungaparet och andra honoratiories.

Kung Gustaf VI Adolf och drottning Louise anträdde motortorpedbåten Plejad vid Djurö kvarn och därifrån gick sedan en armada av båtar in mot den nya kanalen.

Här återfanns bland andra turistbåtarna Amaranth och Östergyllen, överfulla med firande passagerare.

På land hade 15 000 Norrköpingsbor mött upp för att delta i festligheterna.

Troligen hade en del kommit även för att se den vattenshow som folkhjärten Sven Tumba & Co genomförde på kanalens vatten timmarna innan själva invigningsceremonien.

I själva invigningsprogrammet ingick även en kunglig kortge genom staden, en kungalunch i Folkborgen med särskilt inbjudna gäster, samt fyrverkerier i Folkets Park på kvällen.

Tanken på en ny inseglsrännna till Norrköpings hamn hade funnits i ett par hundra år.

Under 1800-talets senare del, med ångfartygens tillkomst och en allt ökande sjöfart, krävdes avsevärda förbättringar av hamnen.

En friherre Gustaf De Geer hade under samma period ritat upp en tänkt kanalsträckning, från den inre hamnen till Lindöfjärden. Men de planerna kom aldrig att förverkligas.

I slutet av 1800-talet tillsattes en hamnkommitté och i förslaget till en utökad hamn återfanns nu en ny inseglsrännna, en kanal.

Det var en herre från Lübeck, en Oberbaudirektor Rehder, jawohl, som schtakade ut schträckningen.

Ett av hans förslag från 1902 stämmer nästan exakt med den Lindökanal som längst senare skulle anläggas.

För det skulle dröja ända till slutet på 1940-talet som det definitiva beslutet togs om en kanal.

Staden hade redan 1906 köpt in den mark som krävdes för projektet, men andra anläggningar ansågs efterhand som viktigare. Exempelvis förlängningen av den södra hamnkajen och byggandet av Hamnbron.

Det kom även ett världskrig emellan. Och depressionen.

Första spadtaget togs vid Öhmansskajen 1953 och därefter började ett omfattande arbete med att spränga bort berg och att muddra.

Här använde sig kanalentreprenören Skånska Cement bland annat av det specialtillverkade mudderverket Skåne, dimensionerat för arbete i hårt material.

En vattendom gav staden tillstånd att tippa de enorma muddermassor det kom att handla om väster om Esterön.

Och det sprängdes rejält vid flera tillfällen under arbetets gång.

Onsdagen den 20 maj 1959 rapporterade NT om en världsrekordsmäll. Då detonerade 56 ton dynamit, fördelat på 12 500 kapslar och 4 750 borrhål.

Något liknande hade världen aldrig skadat förut.

Tillvägagångssättet, att utan framgrävning spränga sönder stora underjordiska bergklackar, blev sedan internationellt känd som Lindömetoden.

Samtidigt som Lindökanalen anlades Pampusshamnen för tankers på upp till 25 000 ton.

Kanalen och den nya uthamnen fick till resultat att Pampusbadet, Lindöbornas eget bad, och segelklubben NVSS på Hanholmen försvann.

Lindökanalens längd mättes till 6 kilometer, varav ena hälften gick genom land och den andra i öppet vatten. Medel djupet låg samtidigt på 9,5 meter.

Idag har väl kanalen till viss del spelat ut sin roll. Men samtidigt stod den för en anda av 1960-talets framtidsoptimism.

Och det i en stad, vilken hade drabbats hårt av textilkrisen.

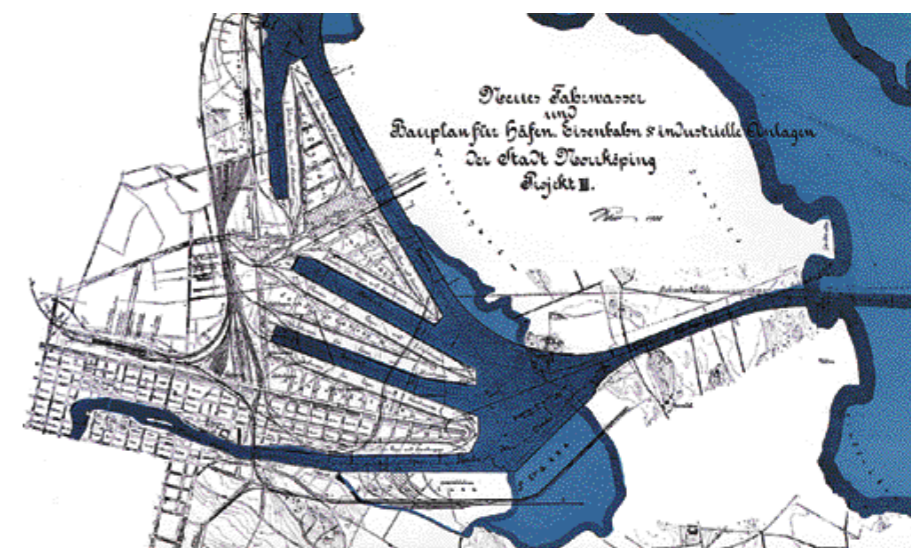
Källa: Norrköping och Lindö kanal.

ARKIVBILD
April 1961. Lindökanalen är i det närmaste fullbordad. Vad som återstår är en liten landdrens. Till höger ses Lindö och på andra sidan kanalen anlades senare Pampusshamnen.

ARKIVBILD
Kung Gustaf VI Adolf och drottning Louise går iland vid Öhmansskajen. I själva invigningsprogrammet ingick även en kunglig kortge genom staden och en kungalunch i Folkborgen.

Oberbaudirektor Rehders förslag från 1902 på en utbyggnad av Norrköpings hamn och en ny inseglsrännna. Hans förslag stämmer nästan exakt med den Lindökanal som längst senare skulle anläggas.

LASSE SÖDERGREN
lasse.sodergren@nt.se
011-200 151

